

I. Kongres poljoprivrednih inženjera i tehničara Jugoslavije

U Beogradu je 18., 19. i 20. studenog 1957. godine održan I. kongres poljopr. inženjera i tehničara Jugoslavije. Kongresu je prisustvovalo oko 1500 delegata, a osim njih prisustvovali su i državni rukovodioci drugovi Svetozar Vukmanović, Milentije Popović, Mijalko Todorović i Slavko Komar. Predsjednik Republike drug Tito uputio je Kongresu pozdravno pismo, u kojem je naglasio ulogu i značaj poljoprivrednih stručnjaka za unapređenje poljoprivrede.

Rad Kongresa odvijao se u plenumu i u komisijama. Prvog dana na plenumu je pročitano 5 referata, u kojima se govorilo o razvitku poljoprivrede, o zadacima poljopr. stručnjaka i uvjetima za njihovo izvršenje, zatim o ulozi krupnih gazdinstava u socijalističkom preobražaju sela, o zadacima zadrugarstva u razvitku naše poljoprivrede, o problemima primjene mehanizacije u poljoprivredi, te o poljoprivrednoj službi i mjestu poljoprivrednih stručnjaka.

U toku prvoga dana govorio je potpredsjednik Saveznog izvršnog vijeća drug Svetozar Vukmanović. U svom je govoru naglasio, da je potrebno stvoriti jedinstvo pogleda i jedinstvo akcije u rješavanju osnovnih problema unapređenja poljoprivredne proizvodnje. Kancelarijske diskusije o mogućnosti provođenja pojedinih mjera i akcija u poljoprivredi ne vode ničemu, već treba na terenu praktično pokušati primjeniti u uslovima naše zemlje iskustva, do kojih su došle razvijenije zemlje. Tek diskusije zasnovane na praktičnim rezultatima dale bi vrlo korisne rezultate za cijelu zemlju, za cijelu našu poljoprivredu. Krupni ovogodišnji rezultati u poljoprivredi su veliki i važni i po tome — istaknuo je drug Tempo — što se počelo postizavati jedinstveno gledište, da se u našim uslovima može postići skokoviti razvitak poljoprivrede. Općenito govoreći postoje kod nas već i neophodni objektivni uvjeti za razvitak poljoprivredne proizvodnje. Povoljni materijalno-tehnički i ekonomski uvjeti omogućuju primjenu modernih agrotehničkih iskustava naprednih zemalja, što s obzirom na nisku bazu s koje polazimo (na pr. 11—12 mtc. pšenice po ha) daje osnovu za skokoviti razvitak u poljoprivredi. Ostalo zavisi od drugih odnosno — subjektivnih faktora. Dalje se drug Tempo naročito osvrnuo na probleme akumulacije u poljoprivredi i na pro-

blem prelivanja sredstava iz industrije za razvoj poljoprivrede, zatim na politiku cijena, te na pitanja, kako treba dijeliti ta sredstva, koja se prelivaju u poljoprivredu. S time u vezi istaknuo je potrebu osnivanja poljoprivredne banke u poljoprivrednim rajonima, koja bi godišnjim društvenim planovima dobijala prelivena sredstva i koja bi pribirala sredstva iz poljoprivrednih organizacija i zadruga, ali koja bi bila slobodna da obrée ta sredstva, odnosno da se ona upotrebljavaju u investicijama koje će uložena sredstva brzo povratiti. Dakle, treba stvarati decentralizirane bankarske organizacije za poljoprivredu, jer je poljoprivreda privredna grana sa bezbroj sitnih ulaganja, gdje je važno približiti bankarsku kreditnu funkciju samom terenu.

Daljni važan subjektivni faktor, kojega je drug Tempo u svojoj diskusiji istaknuo, je sistem nagrađivanja. Treba stvoriti interes i mogućnost zarade i postaviti taj sistem tako, da svi mogu da zaraduju, ali da nema zarade, ako nema rezultata. I tu smo mi stvarno našli izvjesno rješenje. Važno je sada ići dalje tim putem i dalje usavršavati taj sistem. Ja ovo naročito naglašavam zbog toga, rekao je drug Tempo, što mi se čini, da još nismo našli jedinstveni kriterijum za cijelu zemlju, jer se još ponegdje nastoji, da se dođe do sredstava i zarade bez rezultata. To treba spriječiti. Ali inače, ako se to veže za rezultate, tu nema nikakvih inflacionističkih tendencija, pa makar plate išle i na 150—200 hiljada dinara, samo one u tom slučaju moraju da zavise od rezultata.

Ranije, na primjer, niste mogli nikako da imate dovoljno agronoma na terenu, i ako mi imamo dvanaest tisuća agronoma. Ranije se vikalo na inžinjere, koji ostaju u gradovima, a jasno je, da se mogu nalaziti i u gradovima, ako imaju posla u njima, — a meni se čini, da će agronomi iz gradova ići u sela ako se stvore mogućnosti bolje zarade na terenu.

Na kraju svoga izlaganja drug Vukmanović se je još zadržao na nekim pojavama porasta cijena na tržištu stoke i stočnih proizvoda.

U diskusiji je prvog dana nakon čitanja referata učestvovao i znatan broj delegata. Diskusija je obuhvatila niz pitanja i problema sa područja poljoprivredne službe, mehanizacije, navodnjavanja, školstva, kredita kao i probleme u vezi s nedostatkom ili skućenošću izvjesnih propisa s područja poljoprivrede.

Drugog dana rad Kongresa odvijao se u posebnim komisijama po granama proizvodnje. U komisiji za ratarstvo iznesena su 4 referata, u kojima se govorilo o problemima unapređenja proizvodnje pšenice i kukuruza, o produktivnosti naših glavnih tipova zemljišta u vezi s njihovom upotrebom u sadašnjosti i u perspektivi te o primjeni đubriva i njegovom djelovanju na povećanje prinosa u poljoprivredi s osobitim osvrtom na pšenicu i kukuruz.

U komisiji za stočarstvo pročitana su 3 referata i 3 koreferata, u kojima se govorilo o metodi rada i organizaciji službe u podizanju

produktivnosti stoke sa posebnim osvrtom na govedarstvo i svinjarstvo, o problemu deficita u našoj krmnoj bazi, o ulozi merinizacije i unapređenju ovčarstva, zatim o merinizaciji domaćih sojeva ovaca u Makedoniji, o merinizaciji ovaca u kotaru Pirot i o merinizaciji domaće pramenke u Bosni i Hercegovini.

U komisiji za voćarstvo i vinogradarstvo pročitana su 4 referata, u kojima se govorilo o glavnim problemima asanacije i obnove voćarstva u FNRJ s naročitim osvrtom na jabuku i šljivu, o problemima asanacije i obnove južnog voćarstva u FNRJ, o sadanjem stanju o perspektivnom razvoju prerade voća u Jugoslaviji i o problemu asanacije i obnove vinogradarstva u Jugoslaviji.

Treći dan rad Kongresa odvijao se u plenumu. Pročitao je referat o radu Saveza društava poljopr. inženjera i tehničara FNRJ i njegovih organizacija. U diskusiji nakon referata učestvovao je veći broj delegata. Nakon toga je izvjestilac komisije za izradu rezolucije pročitao njen tekst. U diskusiji, koja se je poslije čitanja rezolucije razvila bilo je primjedbi naročito na onaj dio teksta, gdje se govori o poljoprivrednoj službi. Zbog toga je odlučeno, da se to pitanje u rezoluciji od strane novog upravnog odbora dopuni i uskladi sa diskusijom i referatom.

Zatim je delegatima pročitano pismo upućeno drugu Titu. U pismu se između ostalog kaže, da su učesnici Kongresa jedinstveni u uvjerenju, da je put daljnjeg razvitka naše poljoprivrede moguć samo putem brže modernizacije poljoprivredne proizvodnje, putem njenog pretvaranja od zaostale i primitivne u savremenu, modernu proizvodnju, koja se temelji na tekovinama savremene nauke i tehnike uz istodobno uspostavljanje socijalističkih društvenih odnosa na selu. U pismu se također naglašava, da su uspjesi, koje je u ovoj godini postigao znatan broj poljoprivrednih proizvođačkih organizacija potvrdili ispravnost puta, koji je odredila rezolucija o poljoprivredi Savezne narodne skupštine od travnja 1957. godine.

Trećeg dana u toku rada Kongresa održan je i sastanak upravnog odbora Saveza društava polj. inženjera i tehničara. Na tom sastanku data je razrješnica starom izvršnom odboru i izabran je novi izvršni odbor u sastavu:

Dragoslav Mutapović, predsjednik

Jovan Belić

Jordan Blaževski

Borislav Novaković

Stevan Sinanović

Ante Golušić

Dobrivoje Pantović.

Nadzorni odbor:

Radmilo Živković

Bogoje Stević

Dorđe Tanasijević.

Upravni odbor Saveza društava poljopr. inženjera i tehničara sačinjavaju osim članova izvr. odbora još i predsjednici i tajnici rep. društava.

Ing Drago Romanović